

СИЛЛАБУС

2023-2024 оқу жылының көктемгі семестрі
«6B02203 – Дінтану» мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы

Пәннің коды	Пәннің атауы	Студенттің өзіндік жұмысы (СӨЖ)	Сағат саны			Кредит саны	Студенттің оқытушы басшылығымен өзіндік жұмысы (СӨӨЖ)
			Дәрістер (Д)	Практ. сабақтар (ПС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
RT 4309	Дін мен дәстүр	5	15	30	-	5	7
Курс туралы академиялық ақпарат							
Оқытудың түрі	Курстың типі/сипаты	Дәріс түрлері		Практикалық сабақтардың түрлері	СӨЖ саны	Қорытынды бақылау түрі	
оффлайн	теориялық	Шолу, ақпараттық, лекция-конференция		Семинар-дискуссия	5	Жазбаша	
Дәріскер	Әлтаева Нұрсұлу Сауранбекқызы, аға оқытушы						
e-mail	Nursulu.altayeva@mail.ru						
Телефондары	87011611984						
Курстың академиялық презентациясы							
Пәннің мақсаты	Оқытудың күтілетін нәтижелері (ОН)			ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)			
	Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады:						
Діни мінез-құлықтың заманауи үлгілерін, діни нормалар мен дәстүрлі ерекшеліктерге құндылықтық бағдарларды бірқилы және шығармашылық тұрғыда қарастыру.	ОН 1. Қазақ халқының рухани жүйесіндегі дін мен дәстүрдің орнын анықтау			ЖИ 1.1 дін, дәстүр, мәдениет түсініктерінің арақатынасын анықтау ЖИ 1.2 қазақ мәдениетіндегі діни ұғымдардың мағыналарын түсіндіру ЖИ 1.3 қазақ халқының рухани жүйесіндегі дін мен дәстүрдің ролін анықтау			
	ОН 2. дәстүрдің дінмен байланысқан тұсындағы мағынасын бағалау, дінмен дәстүрдің тазалық құндылықтарын алып, сақтап ары қарай беру тәсілдері бойынша көзқарас қалыптастыру.			ЖИ 2.1 дәстүрлі мәдениеттің салттарынан діни сипаттағы элементтерді айыра алу ЖИ 2.2 дін және дәстүр мәселелерін, діни және дәстүрлі құндылықтар жүйесін және олардың қалыптасу себептері мен діни көзқарастардың ықпалымен мінез-құлықтың және өмірлік позициялардың өзгеруін зерттеудегі теориялық сұрақтарды менгеру			
	ОН 3. Ислам дінінің қазақ жеріне таралуы мен қазақ халқының дәстүрімен біте қайнасып, оның рухани бейнесін қалыптастырудағы маңызын түсіндіру			ЖИ 3.1 Ислам дінінің қазақ жеріне таралуын түсіндіру ЖИ 3.2 Ислам дінінің қазақ халқының рухани бейнесін қалыптастырудағы ролін анықтау			
	ОН 4. Жаһандық мәдени факторлардың дәстүрлі құндылықтар трансформациясына қатысты мәселелерге қатысты өздігінен шешім қабылдай алу.			ЖИ 4.1 дәстүр мен дін өзара байланысын талдау және объективті қорытынды беру; ЖИ 4.2 ғылыми тақырып таңдауда зерттеудің мақсаты мен міндеттерін тұжырымдау			
Пререквизиттер	Дін тарихы						
Постреквизиттер	Күнделікті өмірдегі дін						
Әдебиет және ресурстар	Негізгі әдебиеттер тізімі: 1. Армстронг, Карен. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс = A History of God The 4000-year Quest of Judaism, Christianity and Islam: Құдайтану баяны: [монография] / К. Армстронг ; аудар. Д. Кеңжетай [және т.б.]. - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 421, [10] б. 2. Қосымша әдебиеттер тізімі: 3. Дін мен дәстүр. – Алматы, 2013. – 192 бет. 4. Зиманов С., Осеров Н.О. Қазақ әдет-ғұрып заңдарына шарнағның әсері (монография). –						

	<p>Алматы: «Жеті Жарғы», 1998. – 128 б.</p> <p>5. Орынбеков М.С. «Қазақ сенімдерінің бастаулары». Алматы: «Қазақ университеті», 2002 ж. 14 бет.</p> <p>6. Рысбекова Ш.С., Борбасова Қ.М., Құрманалиева А.Д., Діндер тарихы. Оқулық. -Алматы: Қазақ университеті, 2012</p> <p>7. Байтенова Н.Ж. Қазақстандағы діндер. – А., 2014.</p> <p>8. Жолдыбайұлы Қ. Дін мен діл. – А., 2014. – 288 б.</p> <p>9. Орынбеков М.С. Ежелгі қазақтың дүниетанымы. – Алматы: Қазақ университеті, 2002.</p> <p>Интернет-ресурстар:</p> <p>10. http://elibrary.kaznu.kz/ru</p> <p>11. http://scibook.net/religiovedenie.html</p> <p>12. http://www.muftyat.kz</p> <p>13. https://history.wikireading.ru</p> <p>14. https://supercook.ru</p>
Университеттік моральдық-этикалық құндылықтар шеңберіндегі курстың академиялық саясаты	<p>Академиялық құндылықтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Практикалық сабақтар, СӨЖ өзіндік, шығармашылық сипатта болуы керек. - Бақылаудың барлық кезеңінде плагиатқа, жалған ақпаратқа, көшіруге тыйым салынады. - Мүмкіндігі шектеулі студенттер Nursulu.altayeva@mail.ru е-мекенжайы бойынша консультациялық көмек ала алады.
Бағалау және аттестаттау саясаты	<p>Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру).</p> <p>Жиынтық бағалау: аудиториядағы жұмыстың белсенділігін бағалау; орындалған тапсырманы бағалау.</p>

Оқу курсы мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесі:

Апта	Тақырыптар атауы (дәрістер, практикалық сабақтар, СОӨЖ)	Сағат саны	Макс. балл
1	Модуль 1 Дін мен дәстүр сабақтастығы		
1	Д 1. Дін мен дәстүр түсініктері, олардың өзара байланысы.	1	
	СС 1. Дін мен дәстүр анықтамасы: маңыздылығы мен қызметтері.	2	7
2	Д 2. Дін мен дәстүрді зергтеу	1	
	СС 2. Дәстүр мен діннің айырмасы.	2	7
	СОӨЖ 1. СӨЖ 1 бойынша кеңес беру		
3	Д 3. Дәстүрдегі діннің орны мен ролі	1	
	СС 3. Діннің дәстүрдегі ролі	2	7
	СӨЖ 1. «Дін мен дәстүр сабақтастығы» тақырыбына презентация дайындау		20
4	Д 4. Шығыс славяндардың діні мен әдет-ғұрыптары	1	
	СС 4. Шығыс славяндардың діні мен әдет-ғұрыптары	2	7
	СОӨЖ 2. СӨЖ 2 бойынша кеңес беру		15
	Коллоквиум. «Православиелік діни дәстүрлер» туралы видеоматериал дайындау.		
5	Д 5. Ведалық дін мен брахманизм. Индуизм. Үндістанның материалдық және рухани салт-дәстүрлері	1	
	СС 5. Ежелгі Үнді әдебиетінде, мүсін өнері мен сәулет өнеріндегі діни көзқарастарының көрініс табуы	2	7
	СӨЖ 2: «Ежелгі үнді мәдениетіндегі брахманизм, джайнизм, индуизм, вишнуизм және шиванизм діни бағыттарының көрініс табуы» тақырыбына эссе жазу.		20
6	Д 6. Ежелгі Қытай дәстүріндегі діннің ролі	1	
	СС 6. Конфуциандық пен даосизм. Қытайдың рухани және күнделікті салт-дәстүрлерінің ерекшеліктері, ұлттық мейрамдары	2	7
	СОӨЖ 4. СӨЖ 3 бойынша кеңес беру		
7	Д 7. Жапониядағы синтоизм. Жапонияның рухани және материалдық салт-дәстүрлері	1	
	СС 7. Жапониядағы синтоизм. Жапонияның рухани және материалдық салт-дәстүрлері. Жапондық этикет. Тұрмыстық мәдениеті, мейрамдары.	2	7
	СӨЖ 3: «Қытай діндеріндегі дін мен дәстүр байланысы» тақырыбына презентация дайындау, шай церемониясын өткізу		20

АБ 1		100	
Модуль 2. Шығыс халықтарының діні мен салт-дәстүрлері			
8	Д 8. Корей халқының діні мен салт-дәстүрлері	1	
	СС 8. Корейліктердің діні мен салт дәстүрінің сабақтастығы. Корей халқының күнделікті өмір сүру салтындағы дәстүрлерден көріністер дайындау немесе көрнекіліктер алып келу. СОӨЖ 5. СӨЖ 4 бойынша кеңес беру	2	5
9	Д 9. Иудаизмдегі дәстүрдің көріністері	1	
	СС 9 Иудаизм мәдениетінің ерекшеліктері мен ондағы дәстүрдің көріністері	2	5
	СОӨЖ 4: «Иудаизмдегі діни табынушылық, әдет-ғұрыптар, мейрамдар» тақырыбына баяндама дайындау		20
10	Д 10 Жаңа діни ағымдардың салт дәстүрге қатынасы	1	
	СС 10. Жаңа діни ағымдардың таралу аймағына байланысты салт-дәстүрмен сабақтастығын көрсетіңіз (бір жаңа протестанттық ағым мысалында)	2	5
11	Д 11. Буддизмдегі дін мен дәстүр	1	
	СС 11. Буддизм діни дәстүрінің салт-дәстүрмен сабақтастығы	2	5
12	Д 12. Христиандық дін мен дәстүр	1	
	СС 12. Христиан дініндегі дәстүрдің орны	2	5
	СОӨЖ 6. Коллоквиум. «Христиан дінінің мейрамдары» тақырыбына кроссворд құрастыру		10
13	Д 13. Исламдағы дін мен дәстүр	1	
	СС 13. Исламдағы дін мен дәстүр. Мазхабтардың дәстүрге көзқарасы	2	5
	СОӨЖ 7. СӨЖ 5 бойынша кеңес беру Коллоквиум. Қ. Жолдыбайұлының «Дін мен діл» еңбегін оқып анализ жасау		10
14-15	Д 14-15. Қазақ халқының діни дәстүрлері	2	
	СС 14-15. Қазақ халқының діни дәстүрлері	4	10
	СОӨЖ 5: «Қазақ халқының салт дәстүрлеріне исламның әсері» тақырыбында слайд-презентация дайындау		20
АБ 2		100	

**БАҒАЛАУ САЯСАТЫ
СТАНДАРТТЫ ЕМТИХАН: ЖАЗБАША**

№	Критерий/ балл	Дескрипторлар				
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз	
		90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14)	0–24% (0-7 балл)
1 сұрақ 32 балл	Курс теориясы мен тұжырымдамаларын білу және түсіну	«Өте жақсы» деген баға сұрақтың жан-жақты түсіндірмесі, әрбір қорытынды мен мәлімдеме үшін егжей-тегжейлі дәлелі бар, логикалық түрде құрастырылған және әзірленген тақырыптардан мысалдармен расталған жауап үшін қойылады.	«Жақсы» деген баға сұрақтың толық, бірақ толық емес қамтылуын, негізгі ережелердің қысқартылған аргументтерін қамтитын және материалды беру логикасы мен реттілігін бұзуда мүмкіндік беретін жауапқа қойылады. Жауапта стильдік қателер мен терминдерді дұрыс қолданбауы келергі келтірмейді.	«Қанағаттанарлық» бағасы билетте ұсынылған сұрақтарды толық қамтымаған, негізгі ойларды үстірт дәлелдейтін, баяндаудағы композициялық теңгерімсіздіктерге, материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуда жол берген жауапқа қойылады. Әзірленген жазбаларынан мысалдармен теориялық ойлары көрсетілмейді.	Қойылған сұрақтарды дұрыс қамтымау, қате дәлелдеу, фактілік және сөздік қателер, дұрыс емес қорытындыны болжау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу...; Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.
2 сұрақ 34 балл	Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу;	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, толық емес, курстың практикалық мәселелерін толық шешпей қойылған сұраққа дәлелді жауап беру; курс бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану;	Материал фрагменттелген, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, курстың теориялық білімі үстірт қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытынды және нәтиже жасай алмау. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

№	Критерий/ балл	Дескрипторлар				
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз	
		90–100% (36-40)	70–89% (35-28 балл)	50–69% (27-20 балл)	25–49% (19-10)	0–24% (0-9)
3 сұрақ 34 балл	Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Ғылыми ұстанымды және қолданылған әдістеме мен технологияны дәйекті, қисынды және дұрыс негіздеу, сауаттылық, ғылыми тіл нормаларын сақтау, жалпы дұрыс тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсынуда 1-2 дәлелдікке жол беріледі (+графикалық деректер арқылы негіздеу нәтижелерін визуализациялау).	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлелдікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер бар, сонымен қатар практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлдік жоқ	Тапсырма орескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл, оның ішінде бірінші сұраққа – 32 балл, екінші сұраққа-34балл, үшінші сұраққа - 34 балл.

/Декан

Кафедра меңгерушісі

Дәріскер

Б.Б. Мейрбаев

А.Д. Курманалиева

Н.С. Әлтаева